

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO.

Sendes også som epost: postmottak@ad.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: 11/4950

Dato 18.11. 2011

Høring om forslag til forskrift om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for leger

Det vises til ovennevnte høringssak.

Høringsdokumentet har vært sendt til relevante organisasjonsledd i Legeforeningen og høringssvaret er behandlet av Legeforeningens sentralstyre.

1. Godt sykmeldingsarbeid forutsetter god opplæring

Sykmelding er en viktig og naturlig del av legers profesjonsutøvelse. Legene forvalter samfunnets ressurser i sykemeldingsarbeidet. Legeforeningen vil derfor understreke betydningen av god opplæring for å kunne ivareta dette ansvaret på en best mulig måte, både med hensyn til medisinske vurderinger og anvendelse av regelverket.

Legeforeningen støtter derfor tiltak som kan bidra til å bedre kvaliteten på sykmeldingsarbeidet. Den nylig utarbeidede faglige veilederen er et godt eksempel på god beslutningsstøtte for legers sykemeldingsarbeid.

Vi har imidlertid en rekke innvendinger mot foreliggende forslag om obligatorisk krav til opplæring av sykmeldere, som begrunnes i det følgende.

2. Ny IA-opplæring bør integreres i gjeldende legeutdanning

Legeforeningen har i flere forutgående møter med AD påpekt at sykmeldingsarbeid og trygdemedisin allerede i dag er sentrale tema i legeutdanningen (både grunnutdanningen, turnustjenesten, og ikke minst i spesialistutdanningen for allmennleger). Vi kan ikke se at dette er vurdert.

For eksempel har alle spesialister i allmenntid medisin gjennomført gruppeveiledning over to år, hvor trygdemedisinske emner er godt dekket. I spesialiseringen i allmenntid medisin brukes flere forskjellige læringsformer, fordi man har vurdert det slik at rene kurs ikke er den læringsformen som gir størst læringsutbytte med potensial for endring av praksis. Spesialister i allmenntid medisin deltar blant annet i smågrupper der man lager sitt eget utdanningsprogram med utgangspunkt i egen praksis. Vanskelige trygdemedisinske tema blir drøftet i disse gruppene. Den enkeltes læringsutbytte vil etter våre erfaringer normalt være betydelig bedre i slike rammer enn i et nettkurs. Arbeid i smågrupper gir også en arena for å drøfte vanskelige spørsmål i sykemeldingsarbeidet og for tilbakemeldingene på egen sykmeldingspraksis, noe som gir god

læringseffekt.

Legeforeningen mener det er beklagelig dersom det etableres seg en forståelse av at den nødvendige kompetansen til å kunne sykmelde kan baseres på et 5 timers nettkurs.

Vi vil derfor fraråde departementet å legge opp til et separat løp på utsiden av all annen undervisning i legeutdanningen. Dersom man i stedet sikrer, oppdaterer og intergrerer nødvendig opplæring av sykmeldere i allerede eksisterende utdanningsopplegg, vil ferdigutdannede leger ha tilgang til endringene ved å holde seg oppdatert i forhold til informasjon fra Nav og øvrige kurs som holdes.

Nav følger i dag med på legenes sykmeldingspraksis, og bør bruke dette til mulighet for oppfølging av og rådgivning til de leger som ser ut å ikke ha god nok kjennskap til, eller ikke følger regelverket.

3. Ikke egnet som kriterium for sykmeldingsrett

Arbeidsdepartementet introduserer med forslaget noe helt nytt, nemlig at leger som ikke gjennomfører det foreslåtte obligatoriske kurset, ikke lengre vil kunne sykmelde. Leger som ikke gjennomfører kurset, vil overlate sykmeldingsarbeidet til annen lege med sykmeldingsrett. Det vil kunne få negative konsekvenser for pasientene og pasientrettighetene, noe som ikke kan være intensjonen. Pasientene vil bli kasterbatter i systemet. Ordningen vil også medføre uhensiktsmessig bruk av de samlede ressurser, ettersom vurdering av sykmelding er nært knyttet til vurdering av øvrig behandling.

Legeforeningen mener at disse virkningene må vurderes nærmere.

4. Det bør gjøres unntak for alle spesialister i allmenntidisin

Legeforeningen vil bemerke at unntakene det legges opp til i forskriften virker noe tilfeldig og er ikke godt nok begrunnet. Det foreslås for det første å gjøre unntak for leger som har gjennomført grunnkurs B i allmenntidisin etter 1.januar 2006. Datoen begrunnes med at fra den datoen ble kurset også EU-godkjent kurs. Selv om det da ble gjort en liten ”oppfriskning” av innholdet i kurset, blir det slik

Legeforeningen ser det unaturlig å se helt bort fra at nesten tilsvarende kursopplegg er gjennomført av alle spesialister i allmenntidisin. Det vil nok synes som et stort paradoks at svært erfarne leger som har stått for undervisningen i trygdemedisin på grunnkurs B, nå pålegges et 5 timers obligatorisk nettbasert kurs med samme tema for å beholde sykmeldingsretten.

Legeforeningen foreslår derfor at alle spesialister i allmenntidisin unntas fra krav om obligatorisk opplæring.

5. Det bør innføres krav om spesialistutdanning i allmenntidisin for å jobbe som fastlege

Fastlegene står for omlag 80 % av sykmeldingene. Som nevnt ovenfor har alle spesialister i allmenntidisin gjennomført en grundig opplæring i trygdemedisinske emner over to år. Innføring av krav om å være spesialist i allmenntidisin eller under utdanning, er et tiltak som ville bidratt til en betydelig kvalitetsheving i fastlegers sykmeldingsarbeid.

Vi ber om dette tiltaket vurderes av departementet.

6. Sykehusleger må få styrket opplæring i sykemeldingsarbeid

Legeforeningen er enig i behovet for opplæring i sykemeldingsarbeid blant sykehusleger, ledere og ansatte. Sykehusleger har i dag ikke et tilbud om opplæring i smågrupper mv som allmenntidigene. Arbeidsgiver må bidra til å tilrettelegge for denne formen for opplæring og kurs. Det må settes av

tilstrekkelig tid til slik opplæring, og arbeidsgiver må følge opp at opplæringen faktisk blir gjennomført.

7. Det bør ikke være unntak for vikariater

Forskriftsforslaget legger opp unntak for leger i vikariater i inntil to måneder. Legeforeningen synes begrunnelsen for dette forslaget er vanskelig å forstå. Etersom mange av vikarene er rekruttert fra andre land, må nettopp disse antas å ha et reelt behov for opplæring i norske sykmeldingsregler.

Fokuset på obligatorisk opplæring etter endt utdanning bør etter Legeforeningens syn heller rettes mot mer spesifikke målgrupper, eksempelvis leger med utdanning fra andre land som kommer for å praktisere i Norge. Dette vil kunne spare både kostnader og ressurser, samt lette på det byråkratiske arbeidet med å følge opp og registrere alle leger i Norge.

8. Hvordan bør arbeidet håndteres videre

Legeforeningen oppfatter departementets forslag som mer politisk fundert enn et faglig begrunnet tiltak som vil bidra til å heve kvaliteten på legers sykmeldingsarbeid. Det at man kun legger opp til et 5 timers nettkurs, som erfarne leger vil kunne ta på enda kortere tid, kan tyde på at man nærmest forutsetter at erfarne leger allerede besitter den nødvendige kunnskapen i sykmeldingsarbeid. Tiltaket vil således ha liten effekt i forhold til kompetanseheving.

Legeforeningen vil igjen presisere at det er viktig med god opplæring i sykmeldingsarbeid. Vi vil derfor oppfordre departementet til å invitere aktuelle aktører inn i et arbeid hvor man i fellesskap ser nærmere på eventuelle oppdateringer, forbedringer og utvidelse av dagens opplæring i sykmeldingsarbeid. Dette ville kunne gitt mer sammenheng i forhold til øvrig opplæring, og nyutdannede leger ville blitt enda mer rustet til å sykmelde riktig.

Videre mener vi det er viktig å fokusere på *alle* grupper med adgang til å sykmelde. Opplæring og innhold av kurs i sykmeldingsarbeid for manuellterapeuter og kiropraktorer er også overflatisk og lite detaljert beskrevet i høringen. Vi anbefaler tilsvarende oppdatering av eksisterende kursopplegg for disse gruppene.

Med vennlig hilsen

Geir Riise
generalsekretær

Anne Kjersti Befring
direktør Jus og arbeidsliv

Saksbehandler: Synne Stalen og Miriam Kvanvik